

Sygn. akt IX Ka 110/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Ślusarczyk (spr.)

Sędziowie: SSO Adam Zarzycki

SSO Klaudiusz Senator

Protokolant: st. sekr. sądowy Iwona Stefańska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach A. H.

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2016 roku

sprawy

Ł. S. syna S. i A., ur. (...) w K.

skazanego wyrokiem łącznym

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 21 października 2015 roku sygn. akt XII K 420/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za II instancję.

SSO Adam Zarzycki SSO Andrzej Ślusarczyk SSO Klaudiusz Senator

Sygn. akt IX Ka 110/16

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Kielcach wyrokiem łącznym z dnia 21 października 2015 roku orzekł:

I. na podstawie art. 575 § 1 kpk rozłączył karę łączną 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną wobec skazanego Ł. S. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 28 kwietnia 2014 roku w sprawie IX K 183/13 oraz karę łączną 1 roku pozbawienia orzeczoną wobec skazanego Ł. S. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 11 sierpnia 2011 roku w sprawie IX K 69/11;

II. na podstawie art. 569 § 1 kpk i art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył wymierzone skazanemu Ł. S. w sprawach: IX K 892/10, IX K 69/11, IX K 1112/10 Sądu Rejonowego w Kielcach oraz z pkt II wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach wydanego w sprawie IX K 183/13 kary pozbawienia wolności i jako karę łączną wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej w pkt II łącznej kary 3 lat pozbawienia wolności zaliczył Ł. S. okres rzeczywistego pozbawienia go wolności w sprawie:

1. IX K 1112/10 w dniach: od 24 września 2009 roku do 25 września 2009 roku, od 24 lipca 2013 roku do 22 lipca 2014 roku,
2. IX K 69/11 w dniach od 22 lipca 2014 roku do 22 lipca 2015 roku,
3. IX K 892/10 w dniach: od 8 maja 2010 roku do 10 maja 2010 roku, od 22 lipca 2015 roku do 21 października 2015 roku,
4. IX K 183/13 w dniach od 9 maja 2011 roku do 11 maja 2011 roku;

IV. na podstawie art. 569 § 1 kpk i art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył wymierzone skazanemu Ł. S. w pkt I wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach wydanego w sprawie IX K 183/13 oraz w sprawie IX K 433/13 kary pozbawienia wolności i jako karę łączną wymierzył mu karę 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności;

V. w trybie art. 576 § 1 kpk orzekł, że pozostałe postanowienia zawarte w podlegających łączeniu wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu;

VI. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił Ł. S. od ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca skazanego zaskarżając go w całości na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk oraz art. 427 § 1 kpk i art. 444 kpk. Zaskarżonemu wyrokowi na podstawie art. 427 § 2 kpk i art. 438 pkt 4 kpk zarzucił:

1. rażąco niewspółmierność orzeczonych w punktach II i IV wyroku kar łącznych wobec skazanego, co stało się za przyczyną nienależytego zastosowania zasady częściowej absorpcji do łączenia wymierzonych mu kar jednostkowych i przyjęcie zbyt daleko idącej zasady kumulacji, a także nienależyte rozważanie iż postawa skazanego dostatecznie ustabilizowała się na datę wydawania skarżonego wyroku i wskazuje, iż proces jego resocjalizacji przebiega obecnie prawidłowo.

Wskazując na powyższy zarzut wniósł o znaczne złagodzenie wymierzonej skazanemu kary łącznej, postulując ten wymiar do kary 2 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności w zakresie pkt II skarżonego wyroku oraz 1 roku i 7 miesięcy pozbawienia wolności w zakresie pkt IV skarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja na uwzględnienie nie zasługuje, albowiem skarżący błędnie podnosi, że orzeczone wobec skazanego Ł. S. w wyroku kary łączne są rażąco surowo.

Zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie podkreśla się, że niezależnie od możliwości zastosowania przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji, asperacji jak i zasady pełnej kumulacji, oparcie wymiaru kary na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia. Natomiast priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji (por. A. Marek: Komentarz, Kodeks karny, Warszawa 2004 r., wyrok SN z 2 grudnia 1975 r., RW 628/75, OSNKW 1976/2/33; wyrok SA w Katowicach z 13 listopada 2003 r., II AKa 339/03, Lex nr 183336).

Podzielając powyższe poglądy prawne Sąd Okręgowy uznał, że Sąd pierwszej instancji przy orzekaniu wobec skazanego kar łącznych prawidłowo zastosował zasadę asperacji (nazywaną przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zasadą częściowej absorpcji), której zastosowania skarżący nie kwestionował w realiach przedmiotowej sprawy. Uwzględniając sumę kar jednostkowych

za poszczególne czyny 3 lata i 6 miesięcy Sąd Rejonowy wymierzył skazanemu w pkt II zaskarżonego wyroku karę łączną w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności, natomiast w pkt IV tego wyroku Sąd ten wymierzył skazanemu karę łączną w wymiarze 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności uwzględniając sumę kar jednostkowych za poszczególne czyny 1 roku i 11 miesięcy. W efekcie wydania wyroku łącznego kara została zmniejszona wobec niego o 8 miesięcy. W tych warunkach Sąd pierwszej instancji słusznie uznał, że brak jest podstaw do dalszego łagodzenia orzeczonych kar.

Takie stanowisko uzasadniają z jednej strony związki przedmiotowo

– podmiotowy i zbieżność czasowa przestępstw. W przypadku przestępstw objętych karą łączną wymierzoną w pkt II wyroku zostały one popełnione na przestrzeni od lipca do września 2009 roku (IX K 1112/10) do 9 maja 2011 roku (IX K 183/13), nadto zostały one wymierzone w różne dobra prawne, tj. przeciwko życiu i zdrowiu (art. 158 § 1 kk), mieniu (art. 288 § 1 kk; art. 282 kk w zw. z art. 12 kk), działalności instytucji państwowych (art. 224 § 2 kk i art. 226 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk). Z kolei przestępstwa objęte karą łączną wymierzoną w pkt IV wyroku zostały popełnione na przestrzeni od 24 października 2011 roku do 27 lutego 2012 roku i zostały wymierzone także w różne dobra prawne, a mianowicie w mienie (art. 278 § 1 kk) oraz w życie i zdrowie (art. 158 § 1 kk).

Z drugiej strony powyższe stanowisko jest uzasadnione względami prewencji ogólnej. Wobec skazanego orzeczono kary pięcioma wyrokami, które świadczą, że skazany zupełnie lekceważył normy porządku prawnego. Fakt dokonania wielu przestępstw nie może być swoistą premią, która powoduje, że sprawca w wyniku łączenia kar za część przestępstw nie poniesie kary. Przeciwko takiemu rozstrzygnięciu przemawiają względy sprawiedliwości społecznej. Sąd pierwszej instancji przy orzeczeniu kar łącznych miał na uwadze postawę skazanego i jego opinię z zakładu karnego, w którym odbywa karę pozbawienia wolności. W szczególności Sąd ten podkreślił, że skazany Ł. S. został doprowadzony do odbycia kary pozbawienia wolności w sprawie IX K 1112/10 Sądu Rejonowego Kielcach, a w warunkach izolacji więziennej zachowuje się przeciętnie, uczestniczy w podkulturze przestępczej. W związku z powyższym Sąd Rejonowy wymierzając skazanemu kary łączne na zasadzie asperacji miał na uwadze jego silne związki ze środowiskiem przestępczym na wolności, skłonność do nadużywania alkoholu, wielokrotną karalność, brak motywacji do odbywania kary w systemie programowego oddziaływania.

Wbrew wywodowi obrońcy skazanego Sąd pierwszej instancji nie założył z góry, iż skazany nie jest w stanie normalnie funkcjonować w społeczeństwie, a poprawa jego postępowania nie jest możliwa. Trudno bowiem doszukać się takiej konstatacji w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Natomiast z uzasadnienia tego wyroku wynika, że Sąd pierwszej instancji wymierzając skazanemu kary łączne miał na uwadze treść opinii wydanej przez Zakład Karny w P.. W treści tej opinii dyrektor zakładu karnego stwierdził natomiast, że prognoza kryminologiczno – społeczna skazanego Ł. S. jest negatywna (k. 34).

Tymczasem przedłożone do akt niniejszej sprawy oświadczenie przyszłego pracodawcy o zamiarze powierzenia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej skazanemu (k. 62) nie zmienia powyższej oceny prognozy kryminologiczno – społecznej wobec skazanego. Tym bardziej, że z treści tej opinii wynika, że skazany nie jest zatrudniony w jednostce penitencjarnej i nie wykazuje chęci podjęcia pracy, co poddaje w wątpliwość twierdzenia autora apelacji, iż skazanemu rzeczywiście zależy na podjęciu pracy

po wyjściu z zakładu karnego. Powyższe stanowisko wzmacniają w zasadzie okoliczności takie, jak silne związki skazanego ze środowiskiem przestępczym na wolności i jego wielokrotna karalność, ale także brak motywacji skazanego do odbywania kary w systemie programowanego oddziaływania i przynależność do podkultury przestępczej.

Natomiast okoliczność, iż skazany jest młodą osobą – na co zwracał uwagę obrońca w apelacji – Sąd pierwszej instancji wziął pod uwagę przy wymiarze kar łącznych, co wynika z pisemnych motywów wyroku. Oczywistym jest jednak, że okoliczność ta nie mogła mieć decydującego znaczenia przy ich wymiarze.

Podsumowując, Sąd Rejonowy orzekając w zaskarżonym wyroku nie dopuścił się uchybień skutkujących wadliwością wyroku. Należycie ocenił związki przedmiotowo – podmiotowe pomiędzy czynami objętymi karami łącznymi oraz zachowanie skazanego w czasie odbywania kary. Orzekł o karach pozbawienia wolności w granicach określonych przepisem art. 86 kk stosując słusznie zasadę asperacji. Orzeczone kary łączne w żadnym razie nie noszą cech rażącej surowości, a jak wskazano wyżej brak jakichkolwiek podstaw do wymierzenia kar łącznych przy zastosowaniu tej zasady, z tymże w wymiarze wnioskowanym w petitum apelacji.

Brak jest zatem argumentów po stronie skarżącego, aby uwzględnić apelację i zaskarżony wyrok zmienić zgodnie z wnioskiem tam zawartym. Nie znajdując podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku, o co wnioskował autor apelacji, Sąd Okręgowy orzekł jak na wstępie.

Orzeczenie odnośnie kosztów postępowania odwoławczego uzasadnia art. 624 § 1 kpk, bowiem skazany nie posiada majątku i ma do odbycia kary pozbawienia wolności.

SSO Andrzej Ślusarczyk SSO Adam Zarzycki SSO Klaudiusz Senator